Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Вісти політичні.

(Сцени з парляменту. — Внесенє ґр. Фалькенгайна. — Демонстрация социялістів в парляменті і уличні демонстрациї у Відни і Ґрацу. — Справи автономії Крети.)

Вже через третє засїданє відбувають ся в палатї послів сцени, які не то зовсїм не до лиця вибранцям народу і людем, що мають ухваляти право, але навіть звичайним собі навіть і неписьменним людем. В палатї послів дїють ся сцени, які годї описати, але котрі можна собі легко уявити після слїдуючого короткого начерку: На ґалериях повно цікавих людий, на сали кілька сот послів, межи котрими кількох, що роблять найбільші крики і авантури а за ними більша громада, котра їм вторує. Прискакують до президиї, друть папери, потручують президента. В обороні президиї стає друга часть послів, настає правильна бійка. На сали крик, що нїхто свого слова не чує; кричать посли, кричить і ґалерия та повіває хустками. Декотрі посли, що сціпили ся, качають ся по земли, другі після вподоби то одного то другого обкладають кулаками або таки ногами. На то все входить поліция, як кажуть, 70 мужа і розуміє ся зачинає порядок робити. Але як тут порядок зробити? Тих що бють ся і роблять галабурди, беруть просто силоміць на руки і виносять з салї, розуміє ся, не без криків і опору.

Оттакий коротенький образ дасть ся зложити з подій на вчерашнім засїданю, а скілько можна з наспівших доси вістий зрозуміти, причину до того дало внесенє ґр. Фалькенгайна, ухвалене на попереднім засїданю, більшостию послів в обороні не то вже парляментаризму і ладу в палатї послів, але й в обороні особистої безпечности. Пос. ґр. Фалькенгайн (з нїмецкого центрум) мотивував своє внесенє тим, що оногдашні сцени накладають обовязок на більшість дбати о то, щоби та ганьба не повторила ся; длятого зміна реґуляміну палати есть конечною. Він вносить длятого:

Аж до заведеня нового реґуляміну палати в дусї внесеня пос. Яворского мають війти в житє слїдуючі тимчасові постанови: 1) Наколи би котрий з послів мимо двоеразового завізваня зі сторони президента поводив ся і дальше в спосіб обиджаючий форми парляментарні і приличність, або виконував на инших послах примус або перешкаджав розправам — тогди президент має право виключити такого посла на найбільше три засїданя; палата же на внесенє президиї має право виключити его на найбільше трийцять днів з парляменту. Над внесенєм о виключенє нема дискусиї. — Коли би виключений посол не хотів услухати такого завізваня президента, має той же право через орґани виконуючі, котрих має єму доставити правительство, видалити примусово з парляменту виключеного посла. Підчас виключеня не вільно виключеному послови перебувати в цїлім окрузї парляментарного будинку. Від дня виключеня, аж до его кінця виключений посол не буде побирати диет посольских. — 2) взиває ся правительство, щоби дало президиї палати послів відповідні орґани виконуючі. — 3) О скілько котрий небудь уступ сеї постанови не годить ся з якою постановою реґуляміну, дотичні уступи дотеперішного реґуляміну перестають обовязувати аж до хвилї нового реґуляміну.

Се внесенє піддав президент Абрагамович під голосованє завзиваючи тих послів, котрі суть за сим внесенєм, щоби встали. В той спосіб ухвалено повисше внесенє. Серед опозициї настало з тої причини велике обуренє. Доказувано, що така ухвала есть не лиш нарушенєм реґуляміну палати, але й конституциї, а декотрі партиї опозицийні задумували внести протест против того на вчерашнім засїданю. Тимчасом социялїсти зробили на свій лад демонстрацию.

Коли в палатї послів з'явив ся президент Абрагамович, повитано его страшним криком і свистом. Социялїст Бернер кинув ся тогди до президиї, але служба здержала его. Тогди социялїст Ресель перескочив баріеру коло президиї і вхопив папери зі стола президияльного і став їх дерти та розкидати. Другі социялїсти прибігли Бернерови на поміч і розпочалась бійка. Кажуть, що Бернер вхопив був президента Абрагамовича і стягнув его з крісла на землю. Тимчасом социялїсти з Дашиньским по переду заняли президию. Против них виступили Молодочехи і розпочала ся бійка на кулаки. Підчас тої сцени лївиця і ґалериї робили страшенні крики. Засїданє перервано, але спокій не настав.

Около 1 год. явив ся знову президент Абрагамович і знов повторились такі самі крики. Президент завізвав тогди Вольфа два рази

---

25)

ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше.)

Вахмайстер, за котрим ішов Бірч, пустив ся до дверий комори призначеної на вязницю. Друлив їх одною рукою, а другою підніс свою лїхтарку так, що похатник міг роздивити ся по коморі. Він сїв собі на бочку, в котрій був улюблений напиток Бетті, а Бірчеви казав сїсти на другу. Драгон поставив лїхтарню на землю, а глянувши свому арештантови остро в очи відозвав ся:

— Виглядаєте менї на такого, що як мужчина вижидає смерти і я завів Вас на таке місце, де можете зібрати свої гадки та побути в спокою і без перешкоди.

— То страшне місце, щоби тут лагодити ся в послїдну дорогу — відповів похатник розглядаючись по малій вязници.

— Ну, що-до того — сказав на то вояк — то байдуже, на котрім місци чоловік збирає свої гадки. Але у мене есть книжочка, з котрої я все читаю, заким маємо ставати до битви, і она менї завсїгди приносила велику потїху.

Сказавши то вийняв він біблїю з кишенї і подав похатникови.

Бірч взяв чествиво книжочку до рук, але з розсїяною міною; він став водити очима довкола, а то навело вахмайстра на гадку, що страх і обава смерти взяли в серци похатника перевагу.

— Коли би Вам лежало щось важкого на серци — сказав він — то тепер найлїпша пора позбути ся того тягару. Може Ви зробили кому яку кривду, то я Вам охотно поможу направити єї.

— Мало таких людий на сьвітї, котрі не зробили би кому якої кривди — сказав на то похатник, звернувши очи на хвильку на вахмайстра.

— То правда — гріх вроджений чоловікови і природний, але буває нераз, що хтось зробить щось, чого опісля жалує, а хто має на совісти тяжкий гріх, той і смерти боїть ся.

Герве тимчасом розглянув ся добре по комірчинї, але не міг відкрити нїякого виходу, куди би можна втечи. Але надїя есть послїдним чувством, яке уходить з людскої груди, а похатник став тепер уважнїйше приглядати ся вахмайстрови і дивив ся єму так уважно в его від сонця опалене лице, що Голїстер мимо волї спустив очи в долину перед своїм арештантом.

— Мене учили складати тягар своїх гріхів у ніг мого Спасителя — відповів похатник.

— Ну, так! — то все дуже добре — відповів вахмайстер — але кождий повинен направити то, що може і коли має час до того. Від часу вибуху ворохобнї в сїм краю бувало всїляко і неодного позбавлено его майна, що правно було его власностию. Менї приходить ся часом тяжко успокоїти свою совість ізза зрабованої добичі, котра менї прецї після права належала ся.

— Отсї мої руки — сказав похатник витягаючи худі, кістисті пальцї — напрацювали ся тяжко через много лїт, але анї одної хвилинки не рабували.

— Тим лїпше — сказав чемний вояк — то мусить для Вас тепер бути не малою потїхою. Є три великі гріхи, а коли чоловік від них чистий, то може за ласкою божою сподївати ся, що дістане ся до царства небесного. А тї три гріхи суть: красти, убивати і дезертирувати.

— Богу дякувати! — відозвав ся Бірч — я ще нїколи не відобрав житя мому ближньому!

— Ну, коли чоловіка убє ся в честній борбі, то тим сповнило ся лиш свій обовязок. Коли справа зла, а таке дїло гріхом, ну, то знаєте, що він тогди спадає на нарід, а чоловік відбирає свою кару з останком свого народу. Але побіч дезерциї есть холоднокровне убийство найбільшим злочином в очах божих.

— Я не був нїколи вояком, то й не міг нїколи дезертирувати — сказав похатник опираючи голову на руку і задумавшись споглядав перед себе.

— Паноньку, під дезерциєю розумію я ще щось більше, як лиш само покиданє своєї хоругви, хоч се, розуміє ся, есть найпоганїйша річ — дезерциєю називаю також і то, коли чоловік в хвили потреби покидає свій нарід і зраджує его.

Бірч закрив собі лице обома руками і став дрожати на цїлім тїлї. Вахмайстер дивив ся дуже уважно на него, але остаточно добродушність взяла в нїм перевагу над его обуренєм і він відозвав ся лагіднїйшим голосом:

— Але остаточно і то не такий гріх, ко-

до порядку а відтак виключив его на три засїданя. Коли Вольф не хотїв добровільно вийти, зявили ся віддїли полїциї під проводом урядників полїцийних і тогди на силу виведено Вольфа. Така сама сцена відбула ся опісля з Дашиньским і ще з кількома другими социялїстами. Пос. Кронаветтер зімлїв підчас тої авантури. Коли явив ся віцепрезидент Крамарж, повитали его ческі социялїсти окликами: „Ганьба!“

Коротко сказавши вчерашні сцени в парляметї прибрали були майже революцийний характер, тим більше, що заворушене перенеслось було і на улицю, де знов студенти робили демонстрацию, до котрих прилучила ся була і численна товпа людий. Полїция була змушена робити порядок. У віденьскій радї громадскій настали були також крикливі демонстрациї а вечером відбували ся збори робітників. — З Ґрацу доносять, що там студенти і робітники викликали демонстрацию а войско і полїция мусїли робити порядок, при чім покалїчено богато людий а кільканайцять демонстрантів арештовано.

З Константинополя доносять, що Джеват-паша виготовив вже проект адмінїстрациї Крети і передав его Портї. Говорять також, що держави европейскі відступили від кандидатури полковника Шефера на ґубернатора Крети, а то задля опору Туреччини, а мабуть також і Росиї, котра хотїла би, щоби ґубернатор був православного віроісповіданя.

Новинки.

Львів дня 27-го падолиста 1897.

— Вивіноване шкіл орними ґрунтами. Після виказу, оголошеного ц. к. краєвою Радою шкільною в послїднім числї еї „Дневника урядового“ на 3561 шкіл сїльских в нашім краю має 1456 шкіл додану орну землю в скількости одного морґа і більше, 567 шкіл в скількости меншій як один морґ, а 1538 шкіл, т. є. майже половина не має нїякого ґрунту. Зі справоздань предложених радами шкільними окружними в справі вивінованя шкіл сїльских орними ґрунтами, пересьвідчила ся ц. к. краєва Рада шкільна, що в многих повітах робота в тім напрямі не дала великих успіхів, а крім того богато учителїв замість ужитку орного ґрунту побирає грошеву винагороду і що тої винагороди уживають они не на винаймлене ґрунтів, але уважають еї за поправу своєї платнї. Позаяк таке поступованє противить ся дотичному законови, то краєва Рада шкільна візвала ті окружні ради шкільні, в котрих окрузї дїє ся ще така неправильність, щоби еї в роцї шкільнім 1897 рішучо усунули, а рівночасно щоби в означенім речинци предложили подрібнє справоздане о дальших своїх заходах коло вивінованя кождої школи сїльскої одним морґом ґрунту.

— Товариский з'їзд давних Сїчовиків загадали устроїти члени ювилейного комітету сїчового. В сїчни 1898 р. минає 30 лїт з пори заснованя „Сїчи“ над синим Дунаєм. Празник се великий так для давних, як і теперішних членів. Годило-б ся відсьвяткувати его спільно. Вправдї розкинула доля старих дїдів сїчових по широкому сьвітї, — так зібратись би треба, пригадати минуле, погуторити об теперішнім, підвести душу на будуче. Та без спільного порозуміня годї нам рішати в такій важній справі. Тому то й звертаємо ся до всього давного товариства кошового з покликом: присилайте усякий від себе заяву, чи приїдете на се наше спільне сьвято, що відбуде ся під конець сїчня 1898 р. (день означимо опісля). Завитайте милі гостї до спільного коша, в котрому прожили Ви ачейже неодну гарну молодечу хвилю. У Відни, дня 18 го падолиста 1897. За комітет: Мирон Кордуба, студ. філ.; Роман Сембратович, слух. прав, Сильвестер Яричевский, ст. філь. P. S. Заяви просить ся присилати на адресу тов. „Сїч“ у Відни, XVII., Veronikagasse 37.

— Вистава працї учеників II-го курсу майстерского для шевцїв, уряджувана у Львові Видїлом краєвим, відбуде ся дня 27 с. м. від години 9-ої рано до 4-ої пополудни в льокалях наукових при улици Зеленій ч. 32. Вступ вільний.

— Редактора „Буковини“ п. Осипа Маковея попращали минувшої суботи рускі учителї по загальних зборах „Рускої Школи“ в Чернівцях. Саля готелю Metropole була переповнена учителями зі всїх околиць, заступниками черновецкої громади, а було також кілька пань. Іменем учителїв промовив перший падуч. Мандичевский із Шипківців, виражаючи щирий жаль, що п. Маковей опускає Чернівцї, що буковиньска Русь тратить в нїм знаменитого редактора, котрий положив великі заслуги около піднесеня самосьвідомости національної на Буковинї. Редактор Маковей відповів у довшій промові, в котрій зазначив патріотичну задачу народного учительства на Буковинї, підніс жертволюбивість руских учителїв, їх щирість і відвагу в обороні прав руского народу. Потім слїдували ще богато инших тоастів, як пр. пос. Пігуляка, котрий підніс, що черновецкій громадї рускій дуже жаль, що п. Маковей лишає Чернівцї, але відрадою є се, що п. Маковей буде і дальше працювати на народній ниві, хоч і на иншім поли, неполїтичнім, тай не в Чернівцях, а у Львові. Черновецкі Русини знають дуже добре оцінити заслуги п. Маковея і своїй вдячности дадуть вираз при осібній нагодї. Говорили ще падуч. Дарій Пігуляк, Мандичевский і Ярошиньский. У всїх промовах пробивав ся щирий жаль по утратї здібного редактора, котрий на Буковинї тїшить ся загальною симпатиєю. Редактор Маковей забрав ще раз слово, представив коротко задачу руского редактора, змалював трудности і неприємности та материяльну неоплатність сего званя. Не бракувало при сїм пращаню і веселих хвиль, до чого дуже причинив ся хор, зложений з сильних а милозвучних голосів. Вкінци настала хвиля прощаня і кождий з осібна пожелав ще п. Маковееви якнайлїпшого поводженя при новім занятю та запевняв о щирій вдячности за все те добро, якого він за весь час свого побуту в Чернівцях чимало подавав читателям „Буковини“.

— Докори совісти. Сими днями зголосив ся на інспекциї львівскої полїциї ґарбівник Гнат Островский, признаючи ся з жалем, що дня 29 жовтня с. р. причинив ся до підпалу стодоли свого брата. Згаданого дня стрітив ся він за Городецкою рогачкою з незнакомим ему близше селянином і будучи в нетверезім станї, намовив его, щоби пішов з ним разом. Коли прийшли до Сталчан, дав Гнат свому товаришеви запалене цигаро, а той підложив его під вказану ему стодолу. В короткім часї по їх відходї вибух огонь. Гнат, мучений совістию зголосив ся добровільно, щоби потерпіти кару за провину. Его відставили до судового арешту.

— Зловлений дезертир. Дня 19 с. м. приставлено до суду у Відни Лейбу Бендля, що повернув з Альжира. Він родив ся 1866 р. в Стши-

---

трий би не можна простити, скоро его щиро жалує ся, а впрочім то й байдуже, коли чоловік умирає яко християнин і як мужчина. Я би Вам радив помолити ся, а відтак спочити, щоби і Ви так могли умирати. На помилуванє не маєте нїякої надії, бо полковник Сінґльтон дав нам як найвиразнїйший приказ, щоби Вам смерть зробити, скоро лиш дістанемо Вас в свої руки. Нї, нї, нїчо вже Вас не виратує.

— Правду кажете! — сказав Бірч на то. — Тепер вже й за пізно! Я сам знищив моє одиноке средство ратунку. Але він бодай признасть справедливість моїй памятцї!

— Він? Та й що то за средство ратунку?

— Нїчо, нїчо — відповів похатник, відвертаючись лицем від вахмайстра, щоби той его не видїв.

— А хто-ж той „він“? — повторив вахмайстер.

— Нїхто! — сказав похатник.

— Н і ч о і н і х т о мало що Вам поможуть — сказав на то вахмайстер встаючи, щоби відійти. — Лягайте собі на постіль панї Фляґан і старайтесь заснути. Я Вас досьвіта збуджу і рад би Вам з цїлого серця станути Вам в пригодї, бо не люблю зовсїм того, щоби чоловіка вішати як пса.

— Коли так, то можете уратувати мене від поганої смерти! — сказав Бірч і схопив ся та взяв его за руку, — а я Вам заплачу за то!

— Як то? — спитав вахмайстер, видивши ся на него здивований.

— Ось дивіть ся — сказав похатник виймаючи кілька ґіней. — То нїчим в порівнаню з тим, що Вам дам, коли допоможете менї втечи!

— А хоч би Ви менї й цїлу скриню таких гроший дали, то я би не допустив ся такого злочину — відповів драґон, кидаючи з погордою грошї на землю. Ідїть, ідїть, нещасливий чоловіче та помиріть ся з Богом. Він один може Вам дати поміч!

Сказавши то взяв він лїхтарню і лишив похатника самого.

Похатника від розпуки опустили сили і він положив ся на Беттїну постіль, а вахмайстер наказав вартовому, щоби як найстрійше стеріг, додаючи на кінци:

— Ваше житє зависить від того, щоби він не втік. Не сьмієте нїкого анї впускати анї випускати аж до рана.

— Я дістав приказ — відповів вартовий — опускати і випускати маркетанку, коли того схоче.

— Ну, то нехай; але пильнуйте, щоби той хитрий хлописко не втік під еї спідницею, бо він все готов зробити.

В хвилю по тім, коли вахмайстер відійшов, настала глубока тишина, відтак чув драґон, як хтось в коморі хропів — похатник заснув очевидно глубоким сном. Вартовий не міг тому надивувати ся і думав над тим, як може чоловік, що вже одною ногою стоїть в гробі, так спокійно спати.

Ті гадки перебила ему поява маркетанки, котра ідучи в три пути попри него кляла і лихословила офіцирских послугачів, що своїми криками не дали їй спати в кухни коло огню.

На дармо силував ся вартовий завести з нею яку розмову, отже пустив еї до комори не сказавши, хто там тепер в нїй єсть. Чув як она повалила ся на постіль, а відтак настала тишина, котру знов лиш похатник перервав своїм хропїнем — в кілька мінут опісля не було вже чути і того голосу, а невадовго потім змінено варту.

Вояк не видержав і сказав до свого товариша:

— Коли схочеш Джоне, то можеш танцювати. Шпиґун он там в коморі настроїв вже свою скрипку, як чуєш, а невадовго стане й Беттї ему вторувати.

На той жарт поніс ся голосний сьміх і в тій же хвили отворили ся двері від вязницї та вийшла Беттї і понлела ся назад до хати.

— Стійте! — крикнув вартовий до неї; — а може Ви сховали шпиґуна до кишенї?

— Хиба ж не чуєте, як той поганий падлюка хропить в моїй комнатї? Отто злодюга! — крикнула Беттї і аж кидала собою від злости. — Але я піду до капітана Джека, а той менї скаже, чи так повинно бути, щоби в моїй комнатї ночував такий шибеник шпиґун!

— Мовчи, стара відьмо! — сказав вартовий сьміючись і відоймаючи боклажок від рота, щоби відтхнути. — Мовчіть, бо збудите благородного чоловіка, а то чей не годить ся переривати чоловікови его послїдний сон.

— Ой ти нехарнику! Піду до капітана Джека, нехай зробить менї право, нехай вас всїх покарає за то, що ви порядній вдовици робите такі збитки, ви дураки!

По сих словах, на котрі вартовий лиш засьміяв ся, поплела ся Беттї, мов би качки заганяючи, до кватири свого любимця, капітана Джона Лявтона, щоби їй зробив право.

Але анї сей офіцир анї маркетанка не показали ся вже в часї ночи і так не стало ся нїчого, що нарушило би було спокій похатника, котрий на диво всїляких вартових своїм хропїнем давав доказ, як мало могла ему відобрати сон гадка, що завтра має повиснути на шибеници.

Глава вісїмнайцята.

Згадані розбійники пішли живо за капітаном Лявтоном до тих кватир, де стояло его войско. Капітан драґонів виявляв при кождій нагодї таку ревність для своєї справи, а таку байдужність для особистої небезпечности, коли ставав попри ворога — а єго постава, его лице таке богато причиняло ся до того, що він став ся страшним, що слава его понеслась була по цїлій околици.

То, що він не бояв ся нїчого, уважано за его лютість, а его велику ревність за немилосердие. З другої же сторони мав Денвуді в одній части народу славу чоловіка занадто ви-

жові в Галичині, 1890 р. служив при 11 полку драґонів, в маю 1895 р. утік з ґарнізонового шпиталя в Перемишли. Зловлений і укараний, допустив ся Бендель крадежи, за котру засудив его войсковий суд в Будапешті на 3-літну вязницю. В маю 1896 р. утік він з вязниці і вступив до войска в Альжирі. Бендель підозріний також о убийство якогось Кунца у Відни, котрого мав допустити ся в липни 1894 року.

— **Самоубийство.** В стрийскім парку у Львові побачив зчера о 5-ій годині пополудни один перехожий звисаюче тіло людске поміж деревами. Дав знати зараз службі, а она спровадила поліцию і лікаря, при котрих пізнійше сконстатовано. що самоубийник повісив ся імовірно ще перед трема днями і що був то 25-літний огородник Йосиф Ройковский. Найдено при нім срібний годинник з ланцушком, картку мельдункову і чотири хустки до носа.

— **Загадочна смерть.** Ві второк рано найдено при ул. Архикнязя Рудольфа в Коломиї трупа міского музика Йосифа Саржеца, що лежав в рові коло моста. На голові мав померший глубоку рану, синець на лици і зломану руку. Слідів крови не було на місци. Слідство, яке зарядила поліция і жандармерия, не викрило доси нічого певного.

— **Замах на полковника.** З граничної російскої місцевости Новоселиця доносять: В неділю вечером, коли полковник козаків Кормояров сидів разом з жінкою при вечери в своїм мешканю, стріляв хтось з улиці у вікно. Куля перелетіла попри голову полковника не ткнувши его, за те поцілила в груди сидячу побіч жінку полковника і убила еї на місци. Виновника доси не викрито.

— **Великий пожар** майже рівночасно як в Льондоні вибух також в австралійскім місті Чельбурн і знищив великий квадрат домів в середині міста разом зі всіми купецкими маґазинами. Шкоду обчислено на 11 міліонів зр. — Рівночасно страшний оркан, що метав незмірними хмарами пороху, спустошив північно-західну часть кольонії Вікториї. Богато осіб згинуло; кілька міст спустошених; шкоди необчислимі.

— **Помер** о. Лев Войтович, консисторский совітник і парох в Смільнику, ясліского деканата, дня 24 падолиста, в 61-ім роцї житя і 37-ім сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля.

— **На шляху Станиславів - Делятин** — як доносить Дирекция ц. к. зелїзниць державних — переходять від 15 падолиста с. р. щоденно крім поїздів особових ч. 3111, 3113 і 3114 поданих розкладом їзди з дня 1 мая 1896 таб. V. взглядно V б. також поїзди мішані ч. 3151 і 3152 тілько з возами 2 і 3 кляси.

Телеграми.

Віденъ 27 падолиста. Підчас вчерашних непокоїв в парляменті виключено послів: Дашиньского, Шенерера, Штайнера, Реселя, Ріґера, Козакевича, Феркавфа, Шраммеля, Целлера, Цівґера, Гібеша і Бернера на час трох трох засідань.

Білград 27 падолиста. Межи войском турецким висланим до Іпека, а Альбанцями прийшло до кровавої бійки, в котрій по обох сторонах погибли богато людий.

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістка.

— Читальня „Просьвіти“ в Надвірній купить один ваґон кукурудзів старих; просить о подане ціни і надіслане пробки під адресою: Видїл читальнї „Просьвіти“ в Надвірній.

М. М. у Львові: Чи можна когось тим обидити, коли ему скаже ся, що він есть „слугою публики“? — В словах: „слуга публики“ нема нічого обиджаючого, бо анї слово „слуга“ анї слово „публика“ не суть прецї нічим обиджаючим. Инше дїло, коли возьме ся на розвагу, як хто річ понимає. Один, котрий уважає других людий за рівних впрочім собі, хоч би они случайно образованем, вихованем, станом і майном ріжнили ся, длятого, що то все суть лиш случайні прикмети, уважає собі за честь, що може публицї служити; у него кождий добрий і він готов кождому до услуги, розуміє ся, скоро та услуга не то не стрічає легковаженя зі строни публики, але ще й знаходить признане. Для такого чоловіка слова „слуга публики“ не будуть нічим обиджаючим. Такий чоловік, все одно, чи він купець, чи урядник, учитель, сьвященик і чи він служить публицї безкористовно, чи за свою услугу має яку небудь винагороду, все одно чи у формі платнї чи зарібку, в услугах публики не буде добачувати нїчого обиджаючого для себе. Другий, котрому здає ся, що нема понад него, що всї повинні лиш ему кланяти ся і ему служити, той буде всїх уважати за низших від себе і для него будуть повисші слова обиджаючими. — **С. А. в Г.:** 1) То за мало сказано: „громада хоче заложити склеп“. Хто-ж тота громада? Чи репрезентация громади (рада громадска, чи поодинокі люди в громадї?) В сїм послїднім случаю мусять они утворити товариство і оно буде обовязане вислати повідомлене до староства, що хоче склеп отворити, а в тім завідомленю мусить подати Вас, що Ви будете заступником товариства, але Ви мусите бути повнолітним. Товари брати було би Вам найлїпше і найдогіднїйше в „Народній Торговли“, в еї філиї в Тернополи. — 2) Які тепер вийшли календарі і яка їх ціна, не знаємо. — 3) Підручник Ценцяли есть досить тонкий, видане старше. „Часопись правнича“ есть то ґазета наукова для правників. — 4) Також Ви захотїли, щоби ми научили Вас в Переписцї ремісла, котрого треба учити ся кілька лїт. Случайно уміємо оправляти книжки і розкажемо Вам лиш коротко, як то робить ся, але зробимо то иншим разом. — **Заряд школи в Довгім:** Віднесїть ся до Ставропигийскої книгарнї і зажадайте, щоби Вам звідтам прислали, але напишіть точно, яких Вам потреба. О скілько знаємо суть такі. — **К. Ц. в Стр.:** Не о всїх недугах бачите можна в часописи розписувати ся, отже й о тїй, о котру запитуєте, годї писати. Можемо Вам лиш то сказати, що она в молодшім віцї есть проминаюча при відповіднім житю; минає сама від себе і ліку не потреба, ба й нема ніякого. В старшім віцї і лік не поможе. Причина еї лежить в невідповіднім житю. — **Нз. В. В. С.:** З опису Вашого не можемо знати, що то за рана і не можемо Вам радити нічого крім того, щоби Ви безпроволочно удали ся до лікаря. А поки що держіть рану чисто. Купіть в аптицї двопроцентової води карболевої і вати; рану обмийте чисто лїтною водою, а відтак карболевою водою і приложіть вату та обвяжіть чистим платком. Всякі рани треба чисто тримати, а тогди они нераз і самі від себе гоять ся. У Вас на лици був, здаєсь, якийсь лїшай — і об сїм треба спитати ради лікаря. — **Цикльостиль у Відни:** Восковий папір робить ся тим способом, що напускає ся папір ростопленим воском. Але як робить ся восковий папір до циклыостилю — се вже тайна фабриканта і того не знаємо. — **Іван з Пер.:** Один із найбільших гуртівників, що торгують шетиною, есть у Львові; імени его на разї не може Вам подати. Зробимо то пізнїйше. Але то мусимо Вам сказати, що гуртівник не буде купувати від Вас по фунтови або два — він купує сотнарами. Часом заїздять до нас також гуртівники з Угорщини. — **Теод. Скраба в Конятині на Буковині:** Повісти „Бен-Гур“ і „Дїти капітана Ґранта“ не вийшли окремими книжками і не можна їх дістати, але скоро удасть ся нам роздобути ще де фейлетони з якою із тих повістий, то вложимо книжку і вишлемо Вам, але під тим услівєм, що Ви по перечитаню дасте книжку кому другому. Длятого прячемо собі Вашу адресу.

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

бачливого, а то для того, що він кілька разів показав ся милосердним, чи радше справедливим. Прецї то так рідко буває, щоби люди по заслузї когось осуджували або величали.

Доки проводир розбишаків був в присутности майора, доти чув ся трохи прибитим, але ледви що вийшли з хати, як вже ему здавало ся, що в Лявтонї знайшов собі пару.

Лявтон був часами такий серіозний, що ті, котрі не знали его добре, могли легко помилити ся, а межи вояками була поговірка: Коли капітан Лявтон сьміє ся, то певно хоче когось покарати.

Проводир підійшов отже до капітана і розпочав з ним довірочну розмову:

— То таки завсїгди добре, коли чоловік уміє пізнати ся, хто ему приятель а хто ворог.

На ту вступну замітку не відповів капітан нічого лиш Гм, гм! — а тамтой другий взяв то за потакуване

— Я гадаю, що майор Денвуді має велике значіне у Вашінґтона — сказав розбійник.

— Дехто так каже.

— Деякі приятелї конґресу — говорив розбійник дальше — хотїли, щоби кавалерия була під иншим комендантом. — Я про себе н. пр., коли б мав поза собою корпус до помочи, міг би зробити не одну добру прислугу для справи, супротив котрої зловлене похатнака есть лиш дрібницею.

— Дійстно? — А яка ж би то була прислуга?

— Гм — прислуга, котра для офіцира була би так само користна як і для нас — сказав робітник много значним голосом і поглядом.

— Але як —? — спитав Лявтон трохи нетерпеливо і прискоряючи кроки, як би хотїв відійти, щоби другі не чули тої розмови.

— Ну, недалеко від королївского войска а навіть попід самими пушками на горбах, які оно заняло, знайшлось би для нас незле жниво, як би знайшлось кількох людий поза нами, що боронили би нас від людий де Лянсея [1]) та старали ся о то, щоби нам не заступлено відворот коло королївского мосту.

— Я би гадав — сказав Лявтон — що всю того рода роботу сповняють втїкачі [2]).

— Ну, они дійстно дещо роблять, — але все-таки мусять держати ся якихсь границь. Я вже два рази робив в порозуміню з ними; за першим разом поступали они честно — але за другим разом кинулись на нас, відогнали нас і рабували на власну руку.

— А вже-ж що то було нечестно! Дивно менї, що честний чоловік може з такими злодюгами ставати до спілки.

— Гм, ми мусимо з декотрими з поміж них бути в згодї, бо инакше би нас половлено; але чоловік без чести то гірш худобини. — Чи гадаєте, що тому майорови Денвуді можна вірити?

— Ви гадаєте що-до его честних засад?

— Розуміє ся; Ви-ж знаєте, що Арнольд мав добру славу, аж королївского майора зловлено.

— Ну я не гадаю, щоби Денвуді продав своє командо, як то Арнольд хотїв зробити; та й ледви чи він заслугує на довіре в такій справі як Ваша.

— Та й я такої думки — відповів розбійник радий сам з себе.

(Дальше буде.)

[1]) Корпус званий „хлопцями від коров“ стояв під проводом полковника де Лянсея (de Lancey). Був то чоловік з доброї родини і високо образований, але Американцї дуже ненавиділи его задля его мнимої лютости, хоч нема доказу на то, щоби він допускав ся чогось такого, чого не було в звичаю у веденю такого рода війни.

[2]) „Хлопців від коров“ називало також „втїкачами“, бо они віддались були в опіку короля.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.